Umhvørvisgóðkenning

Navn á virki við góðkenning:	
Havsbrún	
Bústaður hjá virki:	
Bakkavegur 8, 325 Glyvrar	
Galdandi fyri virksemi:	
Útfylling á havnarlagnum í Fuglafirði	
Matr. nr.:	V-tal:
239a í Fuglafirði	
Mál nr.:	Galdandi frá:
24/0603-14	31-05-2024

Umhvørvisstovan, hin 31-05-2024

____
Sigga Jacobsen, deildarleiðari

/

____
Suni Petersen, málsvisviðgeri

1. Góðkenning og heimild

Umhvørvisgóðkenningin av virkseminum hjá P/F Havsbrún at gera útfylling út á sjógv í sambandi við at útbyggja bryggjuna á matr. nr. 239a á havnarlagnum í Fuglafirði er givin við heimild í §§ 28 og 29 í løgtingslóg nr. 134 frá 29. oktober 1988 um umhvørvisvernd og § 1, nr. 4 í kunngerð nr. 54 frá 3. mai 1994 um at leggja eftirlits- og umsitingaruppgávur eftir umhvørvisverndarlógini til Umhvørvisstovuna.

Í gróti, sum verður brúkt til at fylla út á sjógv, eru ofta leivdir av spreingileidningum, sum verða brúktir, tá grótið verður sprongt í einum grótbroti, tunli ella aðrastaðni. Tá sprongt grót verður koyrt á sjógv, flotnar plastið upp. Tað er staðfest, at slíkt plast rekur upp á land, serliga nærhendis virksemi, har sprong grót verður fylt út á sjógv. Umhvørvisstovan metir tó, at bert ein lítil partur rekur upp á land, meðan størsti parturin verður verandi í sjónum.

Í gróti frá tunlum er lutfalsliga nógvar leivdir av plasti, og metir Umhvørvisstovan, at tað kann hava týðandi dálking við sær, tá slíkt grót verður fylt út á sjógv.

Virksemi at fylla grót út á sjógv er ikki nevnt í fylgiskjalinum til umhvørvisverndarlógina yvir virki og virksemi, sum skal hava umhvørvisgóðkenning. Men av tí, at plast á sjónum er ein týðandi umhvørvisligur trupulleiki, hevur Umhvørvisstovan sambært § 28 í umhvørvisverndarlógini tikið avgerð um, at útfyllingar á sjógv við gróti, sum hevur týðandi nøgd av plastleivdum í sær, skulu hava umhvørvisgóðkenning.

Endamálið við umhvørvisgóðkenningini er at fyribyrgja og avmarka dálking av náttúru og umhvørvi og at fyribyrgja og avmarka ampar, sum kunnu standast av virkseminum.

Góðkenningin fevnir um arbeiðið hjá Havsbrún og møguligum undirveitarum at víðka havnarlagið í Fuglafirði, so leingi arbeiðið við bryggjuni varir.

Góðkenningin er grundað á upplýsingar frá Havsbrún og ráðgevum teirra. Tað er ábyrgdin hjá Havsbrún, at upplýsingarnar, sum eru latnar Umhvørvisstovuni, eru rættar.

Henda góðkenning tekur ikki støðu til, um tað er neyðugt við góðkenning eftir aðrari lóggávu.

2. Umsókn

Havsbrún søkti hin 22. apríl 2024 um umhvørvisgóðkenning til at fylla grót út á sjógv í sambandi við eina ætlan um at útbyggja bryggjuna á havnarlagnum í Fuglafirði.

Ætlaða bryggjan verður gjørd sum stálspunsbryggja. Umleið 230.000 m^3 av gróti verða brúktir til útfyllingina. Grótið kemur úr frysti- og goymslutunlum, sum Bergfrost og Havsbrún ætla at gera í Fuglafirði.

3. Lýsing av virkseminum

Ætlanin er at víðka verandi bryggju í Fuglafirði við einum øki upp á uml. 10.000 m^2 út frá verandi bryggju.

Til útfyllingina skulu brúkast uml. 230.000 m^3 av gróti. Víddin á nýggja økinum verður umleið 10.000 m^2. Nýggja økið skal brúkast til tvær størri goymslur og uml. 300 m av nýggjum kaikanti. Støddin á goymslununum verður áleið 3.800 m^2 hvør, og hæddin verður áleið 11,3 m. Talan er um turrar goymslur til fóður. Einasta útlátið frá hesi goymsluni verður vatn, tá gólvið verður vaskað.

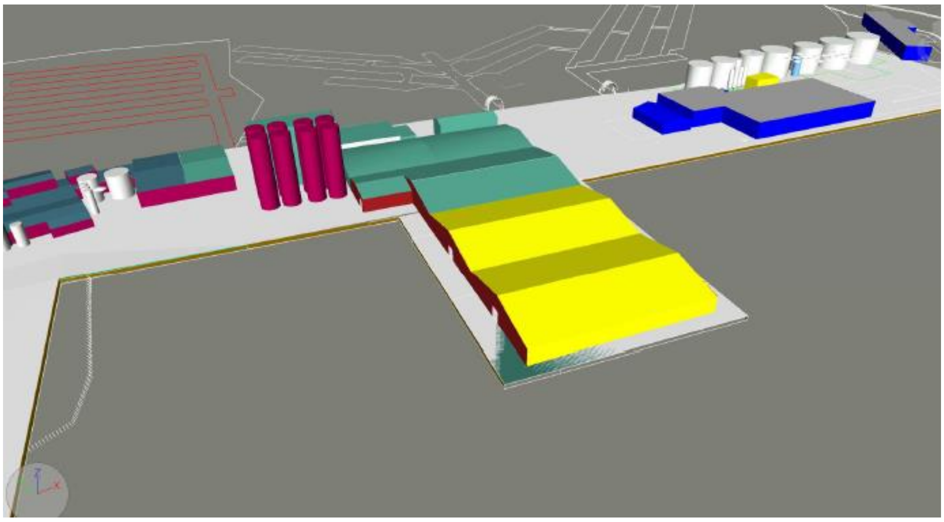

Mynd 1. Nýggja bryggjan við goymslubygningum (við gulum taki)

4. Lýsing av umhvørvisviðurskiftum

Grótið til til útfyllingina kemur úr frysti- og goymslutunlum, sum Havsbrún og Bergfrost ætla at gera í Fuglafirði, og metir Umhvørvisstovan, at týðandi nøgd av plasti kann vera í grótinum, og at plastið kann flotna upp, tá grótið fer á sjógv.

Plast í havinum er ein týðandi og vaksandi umhvørvisligur trupulleiki um allan heimin, og er tað tí umráðandi at avmarka nøgdina av plasti, sum fer á sjógv, mest møguligt. Bryggjan verður gjørd sum ein sokallað spunskaj, har grót verður fylt innan fyri ein spunsvegg. Ein partur av grótinum verður tó fylt út áðrenn spunsveggurin verður settur upp. Roknast kann við, at meginparturin av plastinum, sum verður fylt innan fyri spunsveggin, verður innanfyri. Umhvørvisstovan setir kortini krav um, at Havsbrún skal fyribyrgja at plast fer út í umhvørvið, eitt nú við at leggja forðing út, so at plastið verður hildið aftur. Treytir verða tí settar um, at Havsbrún ger eina meting av útlátinum av plasti frá verkætlanini, og um hvussu ein forðing á bestan hátt kann byrgja fyri, at plast sleppur út í umhvørvið. Eisini verður treyt sett um, at forðingin skal røkjast, og at leivdir av spreingileidningum regluliga verða tiknar upp úr forðingini og kring fjørðin.

Arbeiðið at flyta grót til útfyllingina og at fylla tað út á sjógv kann hava nakað av óljóði við sær. Treytir verða settar til óljóð og ristingar. Av tí at talan er um eina

tíðaravmarkaða verkætlan, metir Umhvørvisstovan, at tað í hesum føri kann vera vikið nakað frá vanligu krøvunum til óljóð, og hevur tí valt at taka støði í norsku leiðbeiningini *Retningslinie for behandling af støy i arealplanlegging*[1].
Nakað av burturkasti stendst av virkseminum, og krøv verða sett til, at verkætlanin hevur skipan til burturkast.

5. Málsviðgerð

5.1 Grundarlagið undir málsviðgerðini

Í viðgerðini av umsóknini og til at áseta treytir er m. a. hetta tilfar nýtt:

- Umsókn frá Havsbrún um umhvørvisgóðkenning frá 22. apríl 2024 og annað samskifti í hesum sambandi.
- Tilfar frá Moss havn - Kartlegging av plastforurensning i forbindelse med utfylling i sjø, Rambøll Norge 2016
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2012)[1]

Í málsviðgerðini er serligur dentur lagdur á,

- at Havsbrún leggur virksemið til rættis á ein hátt, so at umhvørvið verður ávirkað minst møguligt,
- at avmarka útlát av plasti so nógv sum gjørligt,
- at avmarka ampar av óljóði og ristingum so nógv sum gjørligt,
- at avmarka útlát av dálkandi evnum, evju og dusti,
- at vandin fyri óhappum, sum kunnu hava dálking við sær, verður minkaður mest møguligt,
- at mannagongdir at fyribyrgja dálkandi óhappum skulu vera tøkar, og
- at útgerð til handfaring av dálkandi óhappum skal vera tøk.

6. Hoyring

Havsbrún og Fuglafjarðar kommuna fingu uppskot til umhvørvisgóðkenning til hoyringar hin 28. mai 2024.
Bæði Havsbrún og Fuglafjarðar kommuna høvdu smávegis viðmerkingar, sum eru tiknar til eftirtektar.

---

[1] Leinki til Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-(1442/2021): https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/retningslinje-for-behandling-av-stoy-i-arealplanlegging/id2857574/

7. Góðkenningartreytir

7.1 Almennar treytir

7.1.1 Henda umhvørvisgóðkenning, við møguligum broytingum og dagføringum, skal altíð finnast á virkinum, og skulu øll viðkomandi starvsfólk kenna innihaldið og krøvini í góðkenningini.
7.1.2 Allar treytir í hesi góðkenning eru eisini galdandi fyri virksemi hjá undirveitarum hjá Havsbrún, meðan arbeitt verður á staðnum við oman fyri lýstu verkætlan. Havsbrún hevur ábyrgdina av, at undirveitarar hjá felagnum halda treytirnar í hesi góðkenning.
7.1.3 Havsbrún rindar fyri allar sýnistøkur, kanningar og metingar av úrslitum.
7.1.4 Virksemið má ikki víðkast, fyrr enn nýggj góðkenning er givin til hesa broyting.
7.1.5 Um virksemið steðgar fyribils, skal tilfar og útgerð antin tryggjast soleiðis, at tað ikki er til ampa fyri umhvørvið ella beinast burtur. Harafturat skal eigari tryggja at olja, kemikalii ella annað ikki kann vera til ampa ella dálka umhvørvið, meðan virksemið liggur stilt.
7.1.6 Tá virksemið er liðugt ella heldur uppat, skal alt tilfar og útgerð beinast burtur.
7.1.7 Umhvørvisstovan hevur eftirlit við virkseminum. Eftirlitið verður útint sambært kap. 7 í umhvørvisverndarlógini. Møgulig eftirlitsboð verða bara givin til Havsbrún uttan mun til, um tey fevna um viðurskifti hjá Havsbrún ella undirveitara.
7.1.8 Í 5 ár eftir at góðkenningin er givin, kunnu ikki gevast onnur boð ella forboð enn ásett í hesi góðkenning, uttan so at:

- nýggjar upplýsingar eru komnar fram um dálkingarskaðaárin
- dálkingin elvir til umhvørvislig skaðaárin, ið ikki kundu síggjast frammanundan, tá ið góðkenningin varð givin
- dálkingin í aðrar mátar verður størri enn hon, ið góðkenningin er givin eftir ella
- ampar verða av virkseminum, sum ikki kundu síggjast tá góðkenningin varð givin.

7.1.9 Umhvørvisgóðkenningin er galdandi til arbeiðið við at gera útfyllingina er liðugt.
7.1.10 Um arbeiðið ikki er liðugt, tá 5 ár eru gingin, eftir at góðkenningin er lýst, kann Umhvørvisstovan broyta treytirnar í góðkenningini, tá tað er umhvørvisliga grundað ella um minni dálkandi framleiðsluhættir ella betri reinsingarhættir eru komnir fram.

7.2 Innrætting og rakstur

7.2.1 Økini, sum henda góðkenning fevnir um, skulu rekast og viðlíkahaldast soleiðis, at treytirnar í hesi góðkenning altíð verða hildnar.
7.2.2 Arbeiði, har vandi er fyri spilli av dálkandi ella vandamiklum evnum, skulu gerast á skynsaman hátt, so at dálking ikki stendst av hesum.
7.2.3 Høvuðsreglan er, at tað er bannað at koyra grót á sjógv, sum er dálkað við plasti ella øðrum dálkandi evnum. Sí tó part 6.3.

7.3 Grótfylla út á sjógv

Spunsveggur verður settur niður, og verður grótið fylt innan fyri spunsveggin. Ein partur av grótinum verður tó fylt út, áðrenn spunsveggurin verður settur upp. Havsbrún skal forða fyri, at leivdir av spreingileidningum spjaðast í umhvørvinum.

7.3.1 Um flótandi forðing verður brúkt, skal Havsbrún áðrenn arbeiðið byrjar, gera eina ætlan fyri, hvørja og hvussu stóra forðing ætlanin er at brúka, hvussu hon tryggjar, at leidningsleivdir o.a. ikki reka burtur og nær og hvussu plastleivdir innan fyri forðingina verða tiknar upp.

7.3.2 Havsbrún skal tryggja, at leidningsleivdir o.a., sum verða hildnar aftur innan fyri forðingina, regluliga verða savnaðar og nøgdin skrásett.

7.3.3 Havsbrún skal regluliga fylgja við, tó í minsta lagi tvær ferð um vikuna, meðan arbeiðið fer fram og upp til ein mánað eftir at arbeiðið er steðgað, um leidningsleivdir v.m. reka upp á land. Havsbrún skal savna og burturbeina hesar til móttakara av burturkasti, og skráseta nøgdina av hesum í hóskandi vekteind.

7.3.4 Um onnur mannagongd enn forðing verður brúkt, skal Havsbrún áðrenn arbeiðið byrjar, gera eina mannagongd fyri, hvussu hetta verður gjørt.

7.3.5 Havsbrún skal savna leidningsleivdir v.m. í útfyllingarøkinum eftir hvønn arbeiðsdag, og skráseta nøgdina av hesum í hóskandi vekteind.

7.3.6 Havsbrún skal skjótast gjørligt kunna Umhvørvisstovuna um óvanlig viðurskifti, sum hava ella kunnu føra týðandi dálking við sær.

7.3.7 Havsbrún sendir í góðari tíð, áðrenn arbeiðið byrjar, Umhvørvisstovuni tíðar-ætlan og mannagongdir viðvíkjandi punktunum 6.3.1 og 6.3.4.

7.3.8 Um óhapp ella annað førir við sær, at forðingin ikki virkar sum ætlað, skal einki grót fyllast út fyrr enn forðingin er komin í rættlag aftur.

7.3.9 Verður dálking staðfest av spreingileidningum í nærumhvørvinum, kann Umhvørvisstovan krevja, at Havsbrún skipar fyri rudding.

7.4 Óljóð, ristingar, geislingar og ljós

7.4.1 Alt virksemi skal fara fram soleiðis, at tað í minst møguligan mun hevur við sær ampar av óljóði, ristingum, ljósi ella geislingum.

7.4.2 Ískoytið frá virkseminum til óljóðtyngdina við næsta grannamark, sum henda góðkenning viðvíkir og beinleiðis avleiddum virksemi, má ikki fara upp um niðanfyri standandi mørk[2]:

Bygningsslag	Krav um dagin (LpAeq12h 07-19)	Krav um kvøldið (LpAeq4h 19-23) ella sunnu-/halgidagar (LpAeq16h 07-23)	Óljóð um náttina (LpAeq,8h 23-07)
Bústaðir, frítíðarhús, sjúkrahús, røktarheim	60 dB	55 dB	45 dB
Skúlar, barnagarðar	55 dB meðan stovnarnir er í brúki		

Óljóðtyngdin: Ljóð, mált sum tað orkujavnaða, A-vigaða ljóðtrýststøði í dB(A) við næsta grannamark.
LpAeq12h 07-19 merkir: miðal orkujavnað, A-vigað ljóðtrýststøði í dB(A) í 12 tímar millum kl. 07-19.
Tilsvarindi fyri hinar styttingarnar.

7.4.3 Um Havsbrún metir, at óljóðið fer at ávirka sama grannalag samanhangandi í meira enn 6 vikur, men styttri enn til og við 26 vikur, verða krøvini í 6.3.2 herd við 3 dB.

7.4.4 Um Havsbrún metir, at óljóðið fer at ávirka sama grannalag samanhangandi í meira enn 26 vikur, verða krøvini í 6.3.2 herd við 5 dB.

7.4.5 Havsbrún sendir, áðrenn arbeiðið fer í gongd, Umhvørvisstovuni tíðarætlan fyri arbeiðið.

7.4.6 Um tað eru týðilig impulsljóð ella týðiligir eyðkendir reinir tónar uppi í óljóðinum, kunnu krøvini í 6.3.2 verða herd við 5 dB. Impulsljóð kann stava frá boring, hamring, høgging og øðrum sláivirksemi. Reinir tónar kunnu koma frá útgerð sum pumpum og viftum.

7.5 Burturkast

7.5.1 Alt burturkast skal latast virki, sum hevur umhvørvisgóðkenning til at taka ímóti burturkasti og viðgera tað.

7.5.2 Burturkast skal altíð goymast í hóskandi íløtum ella bingjum, og ikki vera til ampa ella elva til dálking.

7.5.3 Serliga dálkandi burturkast skal skiljast og handfarast sambært galdandi reglum og goymast í týðiliga merktum hóskandi íløtum, t.d. UN-góðkendum íløtum.

7.5.4 Íløt við serliga dálkandi burturkasti skulu vera tøtt, og standa á einum sjálvstøðugum og avbyrgdum tøttum øki.

7.5.5 Bingjur og íløt, og burturkast, sum ikki kann vera í íløtum, skal verða sett og tryggjað soleiðis, at tað ikki fýkur av vindi.

---

[2] Sí síðu 21 í Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021).

7.6 Rakstarskrásetingar og umhvørvisfrágreiðing

7.6.1 Havsbrún skal skráseta hesar upplýsingar:

- Nøgd av gróti, sum er brúkt til verkætlanina í m^3
- Nøgd av innsavnaðum Nonel leidningsleivdum og øðrum tilfari frá spreingiútgerð, ella annað tilsvarandi tilfar, býtt eftir, hvar tað er tikið upp, eitt nú innanfyri forðing, uppi á landi á ymsum støðum í Fuglafirði.
- Eftirlitsmyndugleikin skal til eina og hvørja tíð kunna síggja rakstrarskrásetingarnar ella biðja um avrit av rakstrarskrásetingunum, sum skulu goymast í 5 ár.

6.5.2 Havsbrún skal í seinasta lagi seks vikur eftir at arbeiðið er liðugt, senda Umhvørvisstovuni eina umhvørvisfrágreiðing við:

- uppgerð av rakstrarskrásetingum og lyklatølum,
- frágreiðing um viðlíkahald og óhapp við umhvørvisligum árinum
- gjørd og ætlað umhvørvistiltøk

8. Kæruvegleiðing

Henda avgerð kann, sambært § 66 í løgtingslóg nr. 134 frá 29. oktober 1988 um umhvørvisvernd, kærast til landsstýriskvinnuna við umhvørvismálum. Kæran skal sendast Umhvørvisstovuni, sum síðan sendir hana til landsstýriskvinnuna við neyðugum skjølum.

Kærufreistin er fýra vikur frá tí degi, umhvørvisgóðkenningin er almannakunngjørd. Møgulig kæra skal í seinasta lagi 27. juni 2024 sendast til Umhvørvissovuna sum teldupostur, us@us.fo ella sum bræv Traðagøta 38, 165 Argir.